

Προς

ΡΑΕ

Πειραιώς 132,

118 54 Αθήνα

Υπόψη: κ. Προέδρου, Δρος Ν. Μπουλαξή

ΘΕΜΑ: Δημόσια Διαβούλευση της ΡΑΕ για την τροποποίηση του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας αναφορικά με το Μεταβατικό Μηχανισμό Αποζημίωσης Ευελιξίας

ΑΡ. ΠΡΩΤ.: 390
Αθήνα, 18.07.2016

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Μετά από μακρύ χρονικό διάστημα σχεδιασμού και συζητήσεων της Ελλάδας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την έγκριση του Μεταβατικού Μηχανισμού Αποζημίωσης Ευελιξίας (ΜΜΑΕ), έγκριση η οποία δόθηκε στις 31.03.2016, εκκινεί η δημόσια διαβούλευση αναφορικά με τις αναγκαίες τροποποιήσεις του Κώδικα Διαχείρισης Συστήματος και την πρακτική εφαρμογή του ΜΜΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 143Δ του ν. 4001/2011, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με τον Ν. 4389/2016. Ο ΕΣΑΗ συμμετέχει στην εν λόγω δημόσια διαβούλευση καταθέτοντας τις απόψεις του επί των σημαντικότερων ζητημάτων που προκύπτουν από τα κείμενα που έθεσε σε διαβούλευση η Αρχή σας, αναμένοντας ότι σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα θα έχουν ολοκληρωθεί όλες οι απαραίτητες και εκκρεμούσες διαδικασίες, για την αποφυγή περαιτέρω καθυστερήσεων εφαρμογής του πρόσφατα ψηφισμένου νόμου.

Γενικές παρατηρήσεις

- 1) Στο σχετικό εξουσιοδοτικό νόμο 4001/2011 (βλ. το Άρθρο 143Δ, το οποίο προστέθηκε στον Ν. 4001/2011 με το άρθρο 150 του ν. 4389/2016) σαφώς αναφέρεται ότι ο μηχανισμός «*τίθεται σε εφαρμογή από 1.5.2016*» (βλ. παρ. 1) και ότι «*[τ]α δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των επιλεγισών μονάδων άρχονται από την εκκίνηση της εφαρμογής του Μεταβατικού Μηχανισμού Αποζημίωσης Ευελιξίας, ήτοι από 1.5.2016, αλλά ενεργοποιούνται από τον χρόνο εγγραφής τους στο ως άνω «Μητρώο Ευέλικτων Μονάδων»*» (βλ. παρ. 11). Στην προτεινόμενη στην παρούσα διαβούλευση διατύπωση του Άρθρου 296, Παρ. 7 του Κώδικα Διαχείρισης Συστήματος αναφέρεται μόνο ότι «*[τ]α δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των επιλεγισών μονάδων ενεργοποιούνται από την ημερομηνία εγγραφής τους στο Μητρώο Ευέλικτων Μονάδων*». Προς άρση οποιασδήποτε αμφισβήτησης, είναι αναγκαίο να επαναδιατυπωθεί η ως άνω πρόβλεψη του Άρθρου 296, Παρ. 7 και να υιοθετηθεί η αντίστοιχη ακριβής λεκτική διατύπωση του νόμου σύμφωνα με την οποία «*[τ]α δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των επιλεγισών μονάδων άρχονται από την εκκίνηση της εφαρμογής του Μεταβατικού*

- 2) Μηχανισμού Αποζημίωσης Ευελιξίας, ήτοι από 1.5.2016, αλλά ενεργοποιούνται από τον χρόνο εγγραφής τους στο ως άνω «Μητρώο Ευέλικτων Μονάδων».
- Άλλωστε, όπως πολύ καλά γνωρίζετε, οι μονάδες των εταιρειών-μελών του ΕΣΑΗ βρίσκονταν τόσο τα προηγούμενα έτη, όσο και μετά την 01.05.2016, συνεχώς στη διάθεση του Διαχειριστή Συστήματος για την παροχή της Υπηρεσίας Ευελιξίας, εν όψει και της αναμενόμενης λειτουργίας του ΜΜΑΕ.
- 3) Σύμφωνα με το υπό διαβούλευση Άρθρο 296, Παρ. 2 του Κώδικα Διαχείρισης Συστήματος μεταξύ των πληροφοριών που δηλώνονται από τις μονάδες στο έντυπο-υπόδειγμα της αίτησης για την ένταξη στον ΜΜΑΕ περιλαμβάνεται «το ποσό της ενίσχυσης που αιτείται ο επιλέξιμος παραγωγός ως κίνητρο για την υποβολή προς τον Διαχειριστή του Συστήματος **αναθεωρημένων τεχνικών δηλώσεων σε συμμόρφωση προς τις προδιαγραφές για την παροχή της Υπηρεσίας Ευελιξίας («αντιπαράδειγμα»)**». Είναι προφανές ότι για τις επιλέξιμες μονάδες ηλεκτροπαραγωγής οι οποίες ήδη συμμορφώνονται, τουλάχιστον από την 01.05.2016, με τις προδιαγραφές που θέτει ο νόμος για την παροχή της Υπηρεσίας Ευελιξίας, η υποχρέωση υποβολής στο Διαχειριστή του Συστήματος «αναθεωρημένων τεχνικών δηλώσεων» κατά τα ανωτέρω δεν μπορεί παρά να έγκειται στην υποχρέωση επιβεβαίωσης, άλλως συνέχισης υποβολής, προς τον Διαχειριστή τέτοιων τεχνικών δηλώσεων που να πληρούν τις προδιαγραφές που θέτει ο νόμος, χωρίς απαραίτητα την υποχρέωση μεταβολής των ήδη δηλωθέντων τεχνικών στοιχείων. Ωστόσο, θεωρούμε ότι είναι σκόπιμο τα ανωτέρω να διευκρινιστούν περισσότερο στο υπό διαβούλευση Άρθρο του Κώδικα.

Επίσης, ως προς την αναφορά του ίδιου Άρθρου του υπό διαβούλευση Κώδικα Διαχείρισης στην περίπτωση του «αντιπαράδειγματος» επιθυμούμε να διευκρινίσουμε τα ακόλουθα: Όπως σημείωσε σχετικώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην απόφασή της με την οποία εγκρίθηκε ο ΜΜΑΕ [C(2016)/1791 final/ 31.03.2016, παρ. 82-86]¹, ειδικώς για τις μονάδες που –εν όψει της αναμενόμενης έγκρισης του ΜΜΑΕ από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και της εφαρμογής του από τις Ελληνικές Αρχές, οι οποίες, σημειωτέον, είχαν επανειλημμένως δεσμευτεί γι' αυτό- συμμορφώνονταν ήδη πριν την 01.05.2016, - και συνεχίζουν να συμμορφώνονται αδιάλειπτα- με τις τεχνικές προδιαγραφές για την παροχή της Υπηρεσίας Ευελιξίας, ο χαρακτήρας κινήτρου της ενίσχυσης που προκύπτει από το «αντιπαράδειγμα» έγκειται στο εξής: Χωρίς την εφαρμογή του ΜΜΑΕ και την αποζημίωση που ανέμεναν –και αναμένουν- εύλογα ότι θα λάβουν οι μονάδες δυνάμει του ΜΜΑΕ, δεν θα ήταν οικονομικά βιώσιμη η τήρηση των εν λόγω μονάδων σε κατάσταση διαθεσιμότητας με τέτοια τεχνικά χαρακτηριστικά που απαιτούνται για την παροχή της Υπηρεσίας Ευελιξίας. Συνεπώς, για τις μονάδες αυτές το κίνητρο υφίσταται και έγκειται στη διατήρηση των μονάδων σε κατάσταση συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις αυτές.

¹ (83) As explained above (recital (54)), in 2015 ordinary market revenues did not allow CCGTs to cover their fixed operating costs and, in some cases not even variable costs. It is true that those power plants still provided flexibility services to the system in 2015 and the beginning of 2016. However, this can be explained mainly by the fact that flexibility services providers expected the present measure to be implemented in the beginning or mid 2015 based on the information disclosed in the Regulator's public consultation on the measure in January 2015 and in the framework of the negotiations that led to the adoption of the MoU.

(84) It follows that in the absence of the measure, there is a high risk that some gas-fired plants will exit the market. In addition, the presence of penalties (see Section 2.5) ensures the required service is actually delivered.

- 4) Όσον αφορά τα «στοιχεία εκτιμώμενου κόστους συμμόρφωσης στις προδιαγραφές της Υπηρεσίας Ευελιξίας, σε συμφωνία με τα οριζόμενα στην από C-1791/31.03.2016 (final) Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη συναφή υπόθεση κρατικής ενίσχυσης SA 38968 (παράγραφοι 45-49)» που αναφέρονται στο υπό διαβούλευση Άρθρο 296, Παρ. 3 του Κώδικα Διαχείρισης, για τις μονάδες Συνδυασμένου Κύκλου με καύσιμο φυσικό αέριο η εν λόγω ποιοτική και ποσοτική καταγραφή και αποτίμηση τους έχει ήδη γίνει στην ως άνω εγκριτική του MMAE απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Κατά συνέπεια, θεωρούμε αυτονόητο ότι, για τις εν λόγω μονάδες Συνδυασμένου Κύκλου, ως υποβολή «στοιχείων εκτιμώμενου κόστους» νοείται η απλή επιβεβαίωση των στοιχείων που περιλαμβάνονται στην εν λόγω απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ειδικές παρατηρήσεις

Ακολουθούν ορισμένες εξειδικευμένες παρατηρήσεις σε συγκεκριμένα σημεία του υπό διαβούλευση κειμένου τροποποιήσεων του Κώδικα Διαχείρισης Συστήματος.

- 1) Άρθρο 296, Παρ. 2 & Άρθρο 298, Παρ. 6: Εάν ο μόνιμος μηχανισμός επάρκειας ή/και ευελιξίας λειτουργήσει πριν την 30.04.2017, με αποτέλεσμα να μειωθεί ο αριθμός των ημερών παροχής της Υπηρεσίας Ευελιξίας και ισχύος του MMAE, τότε θα πρέπει να αναπροσαρμοσθεί ανάλογα ο αριθμητής και ο παρονομαστής του κλάσματος ΑΗΠΥΕ/ΑΗΜΜΑΕ στον τύπο που περιέχεται στο άρθρο 298, Παρ. 6, κατά τη διαδικασία εκκαθάρισης για τον υπολογισμό της τελικής ενίσχυσης. Για λόγους πληρότητας, η σχετική διευκρίνιση πρέπει να περιληφθεί στα προτεινόμενα άρθρα.
- 2) Άρθρο 296, Παρ. 2: Θα πρέπει να διευκρινισθεί, κατ' αναλογία με τις προβλέψεις του υπό διαβούλευση Άρθρου 297 Παρ. 4 για τον υπολογισμό της Πραγματικά Διαθέσιμης Ισχύος, ότι το μέγεθος ΑΗΠΥΕ περιλαμβάνει και τις ημέρες που αντιστοιχούν στο εγκεκριμένο από το Διαχειριστή Συστήματος πρόγραμμα συντήρησης της επιλέξιμης μονάδας.
- 3) Άρθρο 297, Παρ. 4: Ο εκ των υστέρων απολογιστικός προσδιορισμός της Πραγματικά Διαθέσιμης Ισχύος, και μάλιστα χωρίς την «εξομάλυνση» της τριετίας, αποτελεί νέα μεθοδολογία η οποία δεν έχει εφαρμοστεί ποτέ για τους σκοπούς των μηχανισμών αμοιβής ισχύος/ευελιξίας που ίσχυσαν στο παρελθόν βάσει του Κώδικα Διαχείρισης Συστήματος. Επίσης, στην περίπτωση που η απρόβλεπτη μη διαθεσιμότητα μονάδων για την περίοδο Μάιος 2016-Απρίλιος 2017, χρησιμοποιηθεί για προσδιορισμό της Πραγματικά Διαθέσιμης Ισχύος τους στο πλαίσιο του μόνιμου μηχανισμού που προβλέπεται να διαδεχθεί τον MMAE, η αποζημίωση μιας μονάδας θα επηρεαστεί διπλά όσον αφορά στον υπολογισμό της διαθέσιμης ισχύος. Για το λόγο αυτό, προτείνεται είτε η μη εφαρμογή απολογιστικού προσδιορισμού της Πραγματικά Διαθέσιμης Ισχύος, είτε ο απολογιστικός προσδιορισμός για μια ευρύτερη περίοδο (πχ. τριετίας) στην οποία θα περιλαμβάνεται και η περίοδος ισχύος του MMAE.
- 4) Άρθρο 298, Παρ. 2: Θεωρούμε ότι για λόγους συνέπειας με τη σχετική απόφαση έγκρισης του MMAE πρέπει να αναδιατυπωθεί ως εξής: Το ύψος της ημερήσιας αποζημίωσης για κάθε μονάδα παραγωγής υπολογίζεται ως το γινόμενο της προσφερόμενης ισχύος της μονάδας επί 45.000 €/MW διά του αριθμού ημερών ισχύος του MMAE. Η ημερήσια αποζημίωση καταβάλλεται έως ότου συμπληρωθεί το όριο του εγκεκριμένου ποσού ενίσχυσης.

- 5) Άρθρο 298, Παρ. 5: Θεωρούμε ότι θα πρέπει να αποσαφηνισθεί τόσο ο χρόνος και η διαδικασία τιμολόγησης, όσο και η χρονική στιγμή κατά την οποία θα καταβληθεί η αποζημίωση στις επιλεχθείσες μονάδες που θα αφορά στο χρονικό διάστημα από την 01.05.2016 έως και το τέλος του μήνα που προηγείται του μήνα της πρώτης εκκαθάρισης, η οποία θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις προβλέψεις αυτής της παραγράφου. Θεωρούμε δε ότι η πλέον πρακτική και εύλογη μέθοδος είναι να συμπεριληφθεί στην πρώτη εκκαθάριση το σύνολο του χρονικού διαστήματος που θα έχει παρέλθει από την 01.05.2016. Επιπλέον θα πρέπει να αποσαφηνιστεί προς αποφυγή παρερμηνειών, σε ποιόν ακριβώς μήνα αναφέρεται η «4^η ημέρα του μήνα».
- 6) Άρθρο 300: Θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι ένα συμβάν που οδηγεί στη μη συμμόρφωση μονάδας με τις υποχρεώσεις συμμετοχής στον ΜΜΑΕ θα μπορεί να εμπίπτει σε μια μόνο από τις τρεις κατηγορίες μη συμμόρφωσης στις οποίες αναφέρεται το συγκεκριμένο άρθρο. Θα πρέπει δηλαδή να αποσαφηνισθεί ότι αποκλείεται η πολλαπλή και ταυτόχρονη μέσω των F1, F2 και F3 ποινολόγηση μιας μονάδας από ένα συγκεκριμένο συμβάν.
- 7) Άρθρο 300, Παρ. 4: Θεωρούμε ότι εκ παραδρομής οι αριθμητικές τιμές των παραμέτρων βαρύτητας δεν αθροίζουν στο 3. Θα πρέπει λοιπόν να γίνει αναπροσαρμογή αυτών έτσι ώστε να αθροίζουν στο 3 και να επιτυγχάνεται ορθή στάθμιση.
- 8) Άρθρο 300, Παρ. 5: Εάν ο συντελεστής F υπερβεί το όριο ανοχής 10% τότε, σύμφωνα με τη διατύπωση της συγκεκριμένης παραγράφου, επιβάλλεται κύρωση σε μια μονάδα ανάλογη της συνολικής τιμής του συντελεστή F κι όχι, όπως θα ήταν αναμενόμενο, ανάλογη της τιμής του F που υπερβαίνει το όριο ανοχής. Κατά συνέπεια, μια μονάδα με τιμή $F=9,9\%$ θα υφίσταται μηδενική κύρωση, ενώ μια μονάδα με $F=10,1\%$ θα απωλέσει το 10,1% της αποζημίωσης που δικαιούται, σχήμα το οποίο στερείται οποιασδήποτε έννοιας αναλογικότητας. Θεωρούμε λοιπόν ότι κατά τον υπολογισμό της επιβαλλόμενης κύρωσης θα πρέπει να αφαιρείται από τον συντελεστή F το όριο ανοχής των δέκα ποσοστιαίων μονάδων, ώστε να υπάρχει ευθυγράμμιση και με τις λοιπές προβλέψεις κυρώσεων που περιλαμβάνει ο ισχύων Κώδικας Διαχείρισης Συστήματος κατά τον υπολογισμό των οποίων δεν λαμβάνεται υπόψη το όριο ανοχής TOL.

Με εκτίμηση

Αναστάσιος Καλλιτσάντης
Πρόεδρος